

Mediji in informacije

Sodišče Evropske unije
SPOROČILO ZA MEDIJE št. 5/22
Luxembourg, 18. januar 2022

Sodba v zadevi C-118/20
Wiener Landesregierung (Preklic zagotovila za naturalizacijo)

Preklic zagotovila za naturalizacijo mora biti v skladu z načelom sorazmernosti, če preprečuje ponovno pridobitev državljanstva Unije

Vendar se mora načeloma država članica, pri kateri oseba prosi za odpust iz državljanstva, da bi pridobila državljanstvo druge države članice, prepričati, da njena odločba, sprejeta na podlagi te prošnje, začne veljati šele takrat, ko se novo državljanstvo dejansko pridobi

Oseba JY, ki je bila tedaj estonska državljanica, je leta 2008 zaprosila za podelitev avstrijskega državljanstva. Avstrijski upravni organ, ki je bil takrat pristojen,¹ ji je z odločbo z dne 11. marca 2014 zagotovil, da ji bo to državljanstvo podeljeno, če v roku dveh let predloži dokazilo o odpustu iz državljanstva Republike Estonije. Oseba JY je v predpisanem roku predložila potrdilo, da je bila 27. avgusta 2015 odpuščena iz estonskega državljanstva. Od tega datuma je oseba JY oseba brez državljanstva.

Avstrijski upravni organ, ki je postal pristojen,² je z odločbo z dne 6. julija 2017 na podlagi nacionalnega prava preklical odločbo z dne 11. marca 2014 in zavrnil vlogo osebe JY za podelitev avstrijskega državljanstva. Ta organ je v utemeljitev svoje odločbe navedel, da oseba JY ni več izpolnjevala pogojev za podelitev državljanstva, določenih z nacionalnim pravom. Oseba JY je namreč, potem ko ji je bilo dano zagotovilo, da ji bo podeljeno avstrijsko državljanstvo, storila hujša prekrška, in sicer na svoje vozilo ni namestila predpisane nalepke o tehnični ustreznosti in je pod vplivom alkohola upravljala motorno vozilo. Preden ji je bilo to zagotovilo dano, pa je storila osem prekrškov.

Ker je bila tožba osebe JY zoper navedeno odločbo zavrnjena, je ta oseba vložila revizijo pri Verwaltungsgerichtshof (vrhovno upravno sodišče, Avstrija). To sodišče navaja, da so bili ob upoštevanju prekrškov, ki jih je oseba JY storila pred pridobitvijo zagotovila za podelitev avstrijskega državljanstva in po njem, pogoji za preklic tega zagotovila na podlagi avstrijskega prava izpolnjeni. Vendar se sprašuje, ali položaj osebe JY spada na področje uporabe prava Unije in ali bi moral pristojni upravni organ pri sprejetju odločbe o preklicu zagotovila za naturalizacijo, ki osebi JY preprečuje ponovno pridobitev državljanstva Unije, upoštevati to pravo, zlasti načelo sorazmernosti, ki ga to pravo določa, ob upoštevanju posledic take odločbe za položaj zadevne osebe.

V teh okoliščinah se je predložitveno sodišče odločilo, da Sodišču postavi vprašanja o razlagi prava Unije. Sodišče je v sodbi, izdani v velikem senatu, podalo razlago člena 20 PDEU v okviru sodne prakse Sodišča³ v zvezi z obveznostmi držav članic na področju pridobitve in izgube državljanstva glede na pravo Unije.

Presoja Sodišča

Sodišče je, prvič, presodilo, da **položaj osebe, ki ima državljanstvo samo ene države članice ter se temu državljanstvu odpove, zaradi česar izgubi svoj status državljanca Unije, zato da bi pridobila državljanstvo druge države članice, po tem, ko so organi te zadnjenavedene**

¹ Niederösterreichische Landesregierung (vlada zvezne dežele Spodnja Avstrija, Avstrija).

² Wiener Landesregierung (vlada zvezne dežele Dunaj, Avstrija).

³ Iz sodb z dne 2. marca 2010, *Rottmann*, [C-135/08](#), (glej tudi sporočilo za medije št. [15/10](#)), in z dne 12. marca 2019, *Tjebbes in drugi*, [C-221/17](#), (glej tudi sporočilo za medije št. [26/19](#)).

države članice dali zagotovilo, da ji bo to državljanstvo podeljeno, po svoji naravi in posledicah spada na področje prava Unije, če je to zagotovilo preklicano, kar tej osebi preprečuje ponovno pridobitev statusa državljana Unije.

V zvezi s tem Sodišče najprej ugotavlja, da je bila oseba JY ob preklicu navedenega zagotovila oseba brez državljanstva in je izgubila status državljana Unije. Ker je bila prošnja za odpust iz državljanstva izvirne države članice vložena v okviru postopka naturalizacije za pridobitev avstrijskega državljanstva in ker je ta prošnja posledica tega, da je oseba JY ob upoštevanju danega zagotovila izpolnila zahteve iz tega postopka, ni mogoče šteti, da se je oseba, kot je JY, prostovoljno odpovedala statusu državljana Unije. Nasprotno, ker je država članica gostiteljica zagotovila, da bo podeljeno državljanstvo te države članice, je bil namen vloge za odpust iz državljanstva izpolnitev pogoja za pridobitev tega državljanstva in, po pridobitvi tega državljanstva, nadaljnje uživanje statusa državljana Unije in z njim povezanih pravic.

Dalje, če v postopku naturalizacije organi države članice gostiteljice preklicajo zagotovilo za naturalizacijo, zadevna oseba, ki je bila državljan samo ene druge države članice in se je odpovedala svojemu prvotnemu državljanstvu, da bi izpolnila zahteve iz tega postopka, ne more nadaljevati z uveljavljanjem pravic, ki izhajajo iz njenega statusa državljana Unije. Tak postopek kot celota vpliva na status, ki ga državljanom držav članic podeljuje člen 20 PDEU. Lahko namreč povzroči, da se osebi v položaju, kot je položaj osebe JY, odvzamejo pravice, ki izhajajo iz tega statusa, čeprav je imela ta oseba ob začetku navedenega postopka državljanstvo države članice in s tem status državljana Unije.

Končno, Sodišče je po tem, ko je ugotovilo, da je oseba JY kot estonska državljanica s selitvijo v Avstrijo, kjer prebiva že več let, uresničila svojo svobodo gibanja in prebivanja, poudarilo, da logika postopnega vključevanja v družbo države članice gostiteljice, ki jo podpira člen 21(1) PDEU, zahteva, da položaj državljana Unije, ki so mu na podlagi te določbe priznane pravice zaradi uresničevanja njegove pravice do prostega gibanja v Uniji in ki ni izpostavljen le izgubi ugodnosti teh pravic, temveč tudi izgubi samega statusa državljana Unije, čeprav se je z naturalizacijo v državi članici gostiteljici želel še bolj vključiti v družbo te države, spada na področje uporabe določb Pogodbe DEU o državljanstvu Unije.

Sodišče je, drugič, člen 20 PDEU razlagalo tako, da **morajo pristojni nacionalni organi in nacionalna sodišča države članice gostiteljice preveriti, ali je odločba o preklicu, zaradi katere zadevna oseba dokončno izgubi status državljana Unije, združljiva z načelom sorazmernosti** glede na posledice, ki jih ima za položaj te osebe. **Ta zahteva po skladnosti z načelom sorazmernosti ni izpolnjena, če je taka odločba utemeljena s kršitvami cestnoprometnih predpisov, za katere je v skladu z veljavnim nacionalnim pravom predpisana zgolj denarna kazen.**

Sodišče je ob tej ugotovitvi navedlo, da kadar država članica v okviru postopka naturalizacije, začetega v tej državi članici, od državljana Unije zahteva, da se odpove državljanstvu svoje izvirne države članice, uresničevanje in polni učinek pravic, ki jih ima ta državljan Unije na podlagi člena 20 PDEU, zahtevata, da ta državljan ne sme biti v nobenem trenutku izpostavljen izgubi svojega temeljnega statusa državljana Unije zaradi izvajanja tega postopka. Vsaka, tudi začasna, izguba tega statusa namreč pomeni, da je zadevna oseba za nedoločen čas prikrajšana za možnost uživanja vseh pravic, ki izhajajo iz tega statusa.

Zato **kadar državljan države članice zaprosi za odpust iz svojega državljanstva, da bi lahko pridobil državljanstvo druge države članice in tako še naprej užival status državljana Unije, izvirna država članica ne bi smela na podlagi zagotovila te druge države članice za naturalizacijo sprejeti dokončne odločbe o odpustu iz državljanstva izvirne države, ne da bi se prepričala, da ta odločba začne veljati šele takrat, ko se novo državljanstvo dejansko pridobi.**

Vendar je v primeru, v katerem je bil status državljana Unije že začasno izgubljen, ker je v okviru postopka naturalizacije izvirna država članica zadevno osebo odpustila iz svojega državljanstva, preden je ta oseba dejansko pridobila državljanstvo države članice gostiteljice, obveznost

zagotavljanja polnega učinka člena 20 PDEU v prvi vrsti naložena slednji državi članici. Ta obveznost nastane zlasti v primeru odločitve o preklicu zagotovila za naturalizacijo, ki lahko povzroči dokončno izgubo statusa državljana Unije. Takšna odločitev je torej lahko sprejeta le na podlagi legitimnih razlogov in ob spoštovanju načela sorazmernosti.

Pri preizkusu sorazmernosti je treba zlasti preveriti, ali je ta odločba utemeljena glede na težo kršitve, ki jo je storila zadevna oseba. Ker prekrški, ki jih je oseba JY storila pred pridobitvijo zagotovila za naturalizacijo, niso preprečili, da bi bilo to zagotovilo dano, jih ni več mogoče upoštevati kot podlago za sprejetje odločbe o preklicu zagotovila. Na podlagi prekrškov, ki ju je storila po pridobitvi zagotovila za naturalizacijo, pa ob upoštevanju njune narave in teže ter zahteve po ozki razlagi pojmov javnega reda in javne varnosti ni razvidno, da bi oseba JY predstavljala resnično, sedanjo in dovolj resno grožnjo za temeljni družbeni interes ali ogrožanje javne varnosti Avstrije. Glede kršitev cestnoprometnih predpisov, ki se kaznujejo z navadnimi upravnimi denarnimi kaznimi, namreč ni mogoče šteti, da dokazujejo, da oseba, ki jih je storila, pomeni grožnjo za javni red in javno varnost, ki bi lahko upravičevala dokončno izgubo njenega statusa državljana Unije.

OBVESTILO: S predlogom za sprejetje predhodne odločbe lahko sodišča držav članic v zvezi s sporom, o katerem odločajo, Sodišču predložijo vprašanja o razlagi prava Unije ali veljavnosti aktov Unije. Sodišče ne odloči o nacionalnem sporu. Zadevo reši nacionalno sodišče v skladu z odločbo Sodišča. Ta odločba je enako zavezujoča za druga nacionalna sodišča, ki obravnavajo podoben problem.

Neuradni dokument za medije, ki Sodišča ne zavezuje.

[Celotno besedilo](#) sodbe je objavljeno na spletnem mestu CURIA na dan razglasitve.

Kontaktna oseba: Ireneusz Kolowca ☎ (+352) 4303 2793

Posnetki z razglasitve sodbe so na voljo na „[Europe by Satellite](#)“ ☎ (+32) 2 2964106.